

Spinnenwebben

Als vervolg op het vorige stukje dit keer iets over Hingstons expeditie naar Brits Guiana.

Expeditie naar British Guiana in 1928

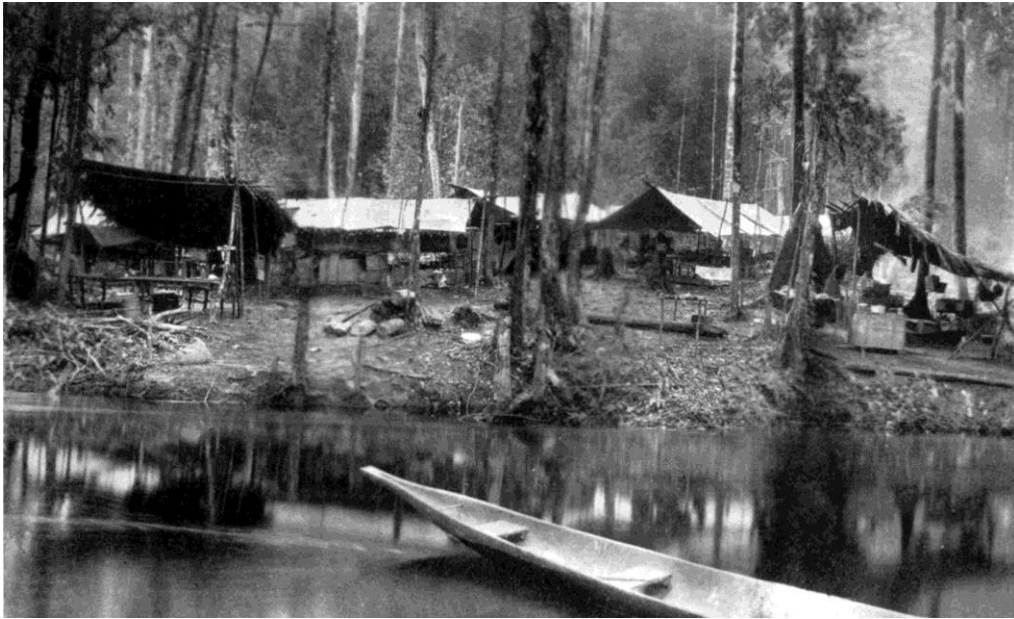
Wie verwacht in dit geval een echt reisverhaal aan te treffen, komt bedrogen uit. Bij deze expeditie werd nauwelijks gereisd. De expeditieleden reizen naar Georgetown, vandaar per boot de Essequibo op, tot een eindje voorbij de samenvloeiing van de Essequibo met de Mazaruni, waar rechts, ongeveer 22 km voorbij de samenvloeiing

een kleine kreek, de Moraballi, in de Essequibo stroomt. Drie kilometer vanaf de monding richt de expeditie een kamp in, en alle werk gebeurt binnen enkele kilometers afstand van het basiskamp. Hingston beschrijft de reis erheen, het kappen van een stuk bos om een open terrein voor het kamp te winnen, het inrichten van het kamp, het werk dat verricht moest worden, het karakter van het omringende oerwoud, methoden om het dierenleven in de toppen van de bomen te onderzoeken en het dierenleven in het omringende oerwoud, dat alles in 84 bladzijden. De rest van het boek, 178 bladzijden, is gewijd aan zijn eigen onderzoek, gevolgd door 22 bladzijden beschrijving van nieuwe soorten en een index.

Het is dus geen officieel expeditieverslag, maar vooral een weergave van Hingstons eigen ervaringen. Bij het bladeren door het boek valt al gauw op dat er een enorm aantal vaak aantrekkelijk ogende tekeningen (meer dan 50) van spinnenwebben in staan. De bouw van een spinnenweb is vaak specifiek voor een soort, zodat je aan de vorm van het web al kan zeggen welke soort spin dit gemaakt heeft. Verderop geven we een paar voorbeelden.

Hieronder een foto uit het boek, van het kamp midden in het oerwoud.

Eerste voorbeeld van een spinnenweb

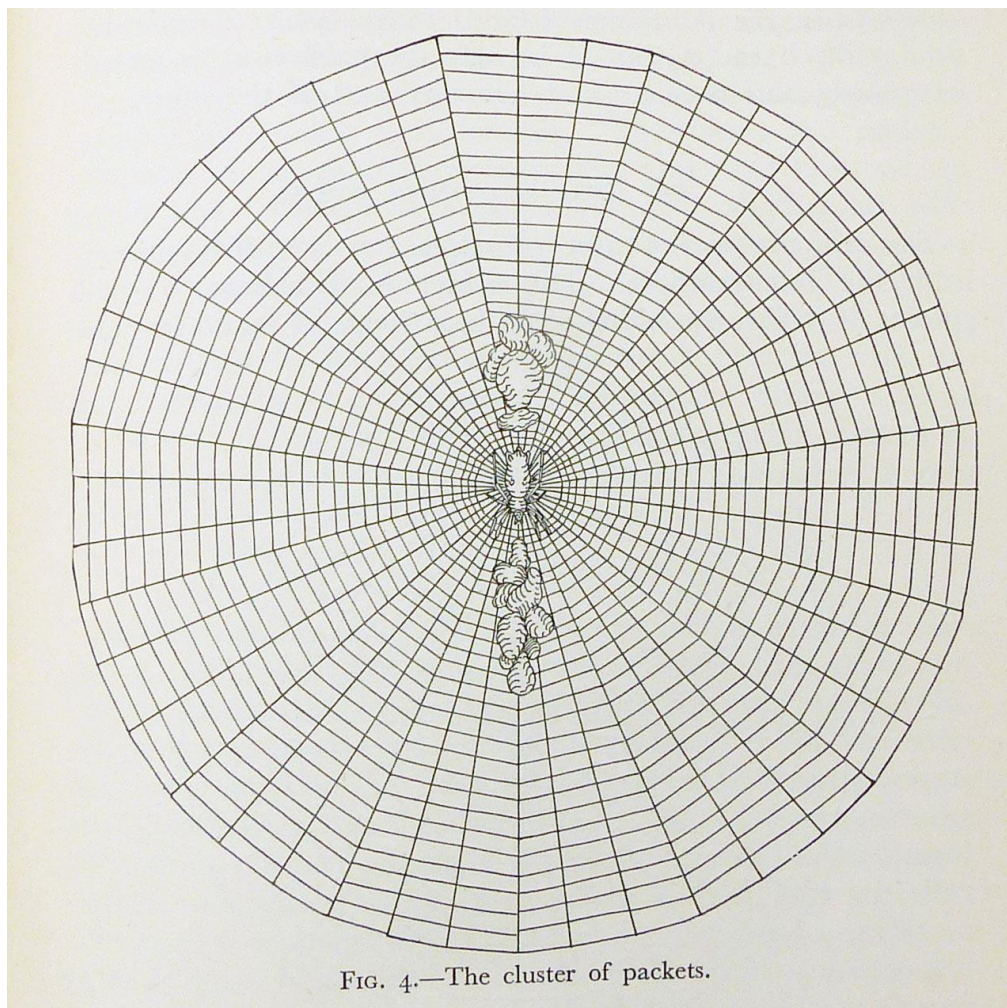
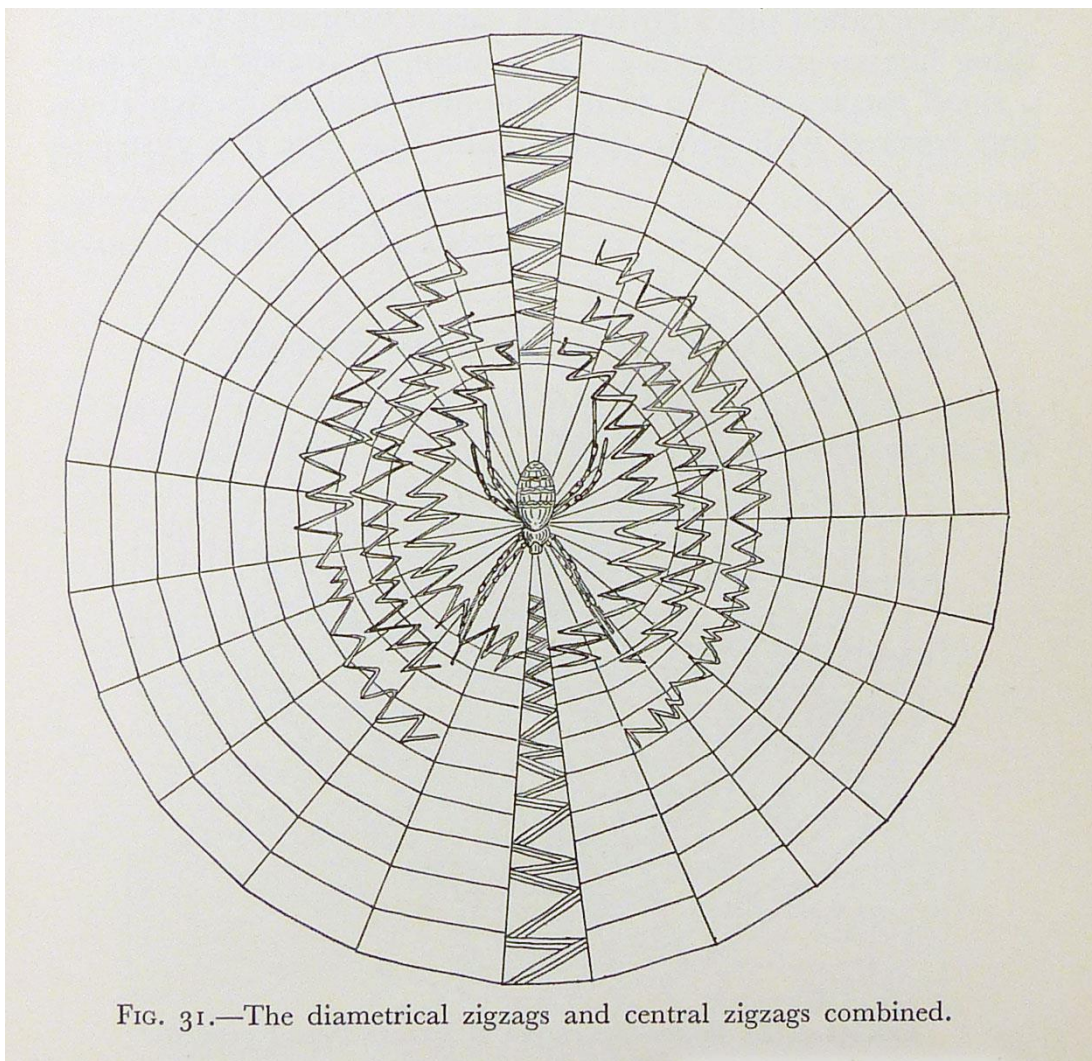

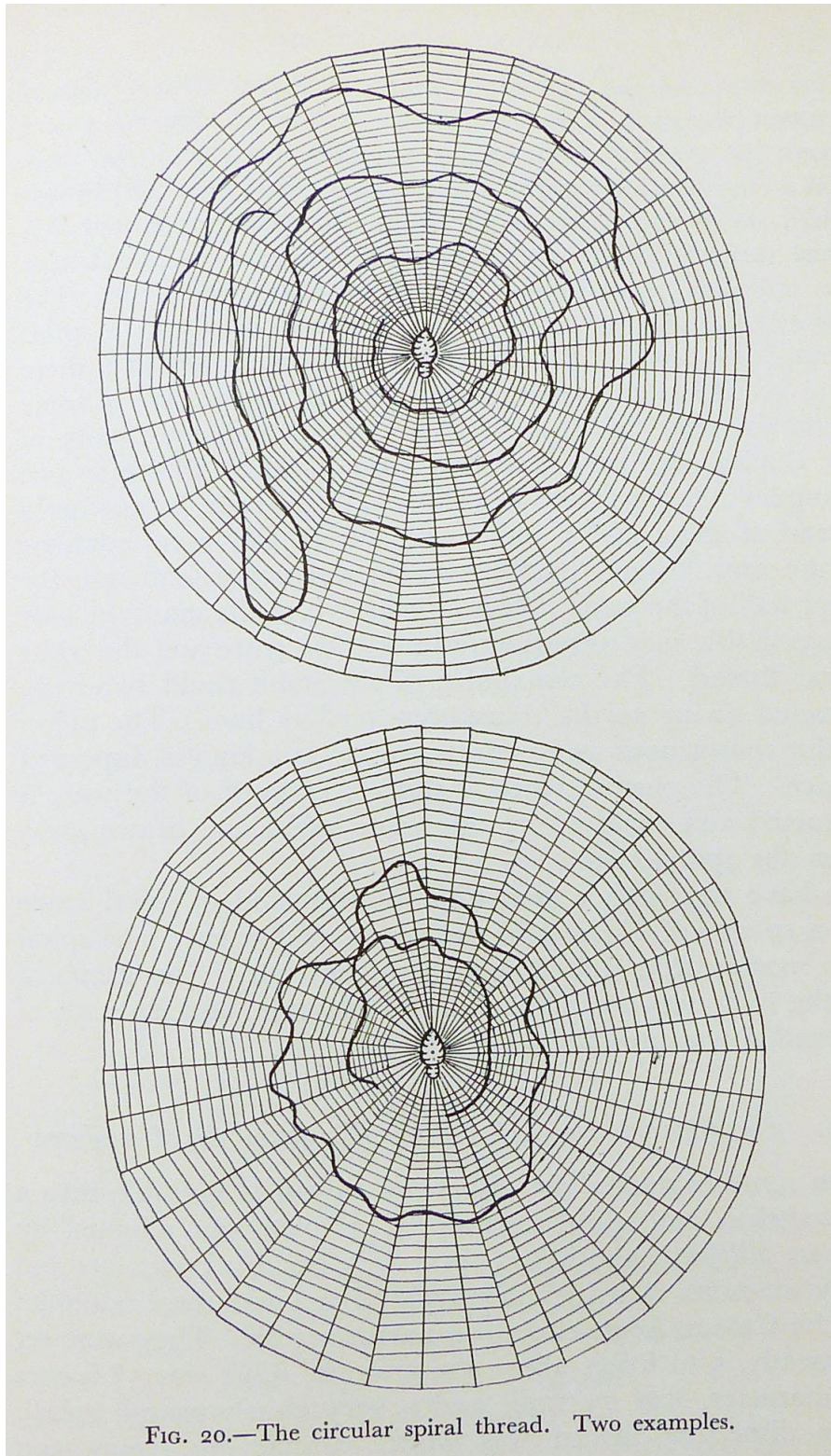
FIG. 4.—The cluster of packets.

Figuur 4 uit *Naturalist in Guyana* is een tekening van het web van *Cyclosa globulifaciens*. Spinnen worden bedreigd onder andere door vogels, vliegen, en wespensoorten ('spinnendoders'). Als camouflage gebruikt de spin een aantal pakketjes bestaande uit leeggezogen prooien die ze vervolgens geheel ingesponnen heeft en in het web bevestigd in twee groepen, een bij de kop en de andere groep bij het achtereind van de spin. De spin zelf lijkt van een afstandje ook wel een pakketje.

Tweede voorbeeld.

Fig 31 toont weer een andere camouflagemethode, in het web van de spin *Argiope trifasciata*: twee zigzagbanden van centrum naar de rand en een paar cirkels van zigzaggen. Jonge spinnen maken meestal eenvoudiger patronen. Voor een foto zie <https://www.alamy.com/stock-photo-female-argiope-trifasciata-spider-aka-banded-argiope-with-giant-web-76743778.html>

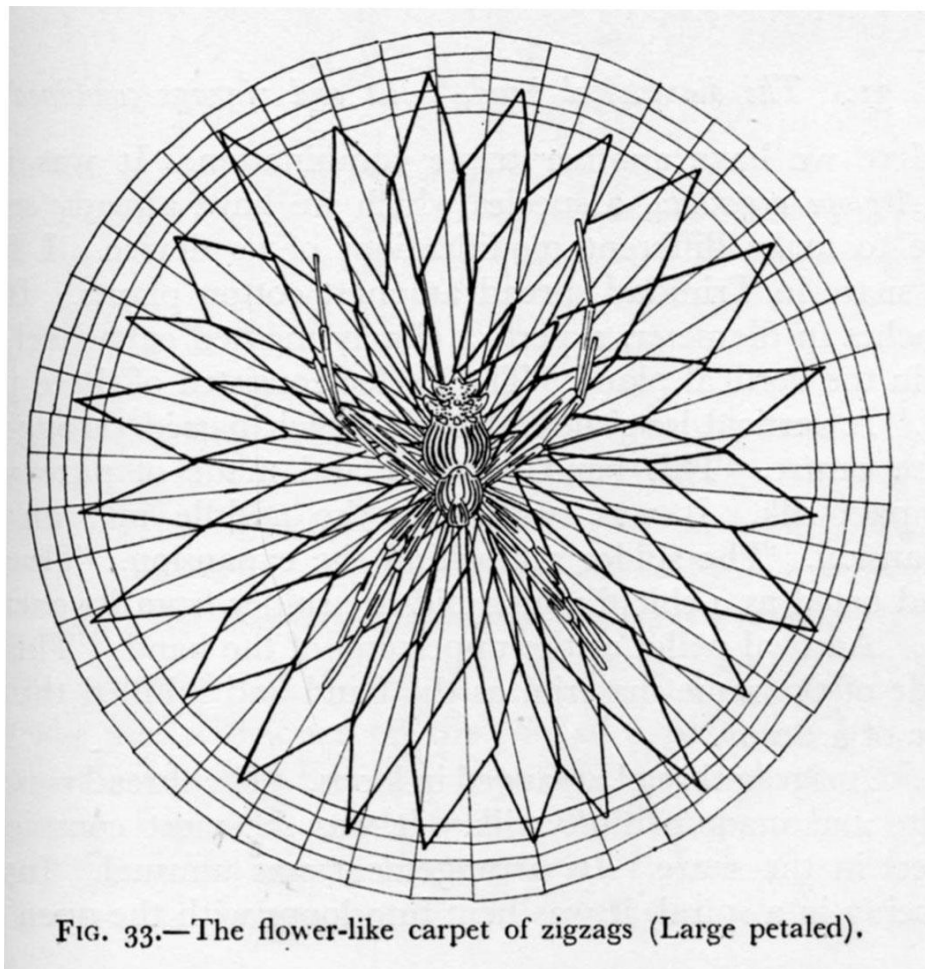
Derde voorbeeld.

Figuur 20 illustreert een andere camouflage methode, door spiraaldraden in het web. Deze webben worden gemaakt door *Cyclosa filamentosa*. Het web is verticaal geplaatst; de dikkere spiraaldraad valt veel meer op dan de draden van het eigenlijke web. De vorm en het aantal windingen van de spiraal varieert.

Vierde voorbeeld,

Fig 33. Is een bijzonder fraaie camouflagemethode, van de spin *Argiope argentata* (synoniem *Argiope cuyuni*). Uit dunne draden is een web met radiale stralen en een paar buitencirkels gevormd; daaroverheen een soort bloempatroon van dikkere draden, waardoor de grote spin in het midden veel minder opvalt. Voor een moderne foto zie

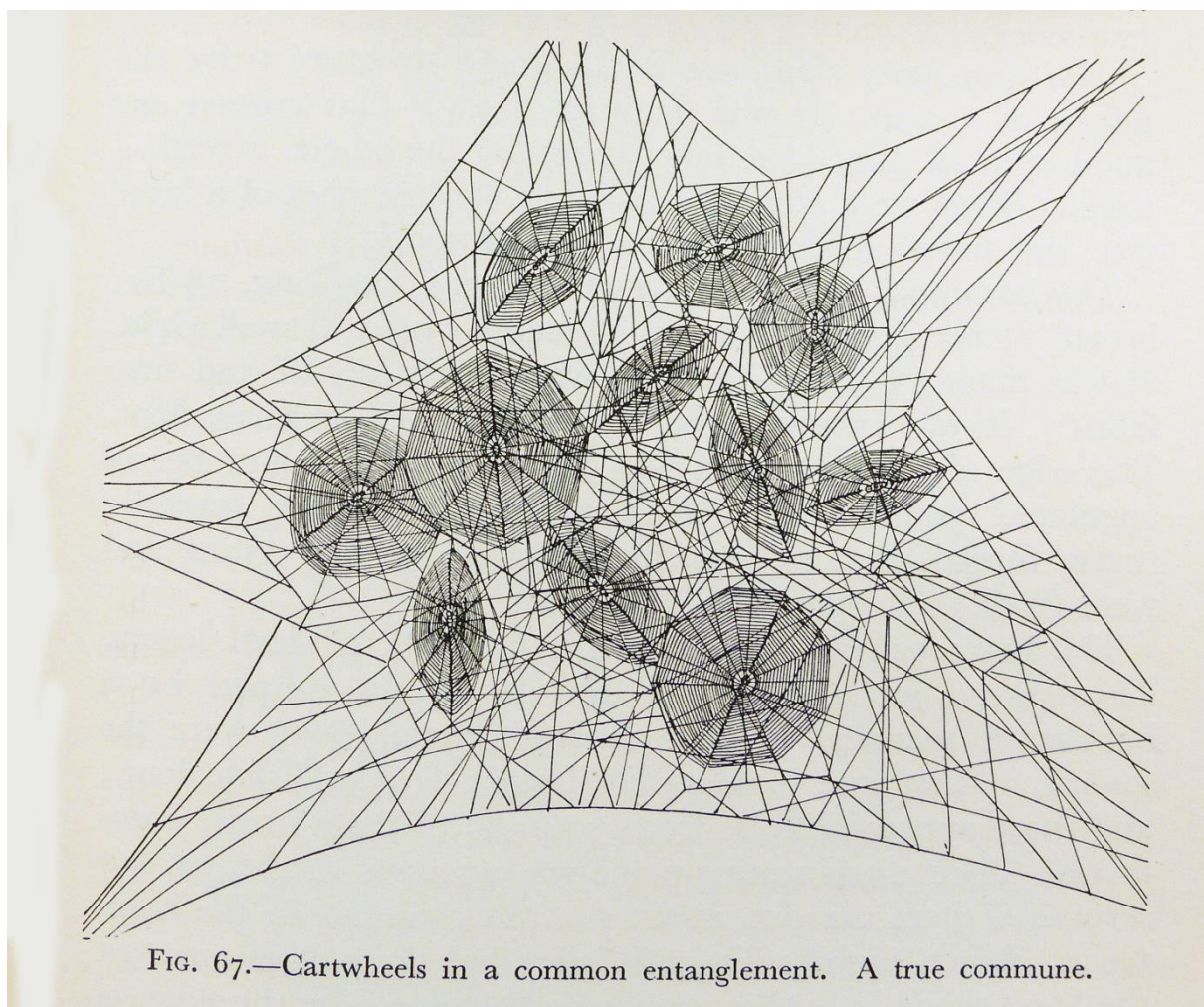
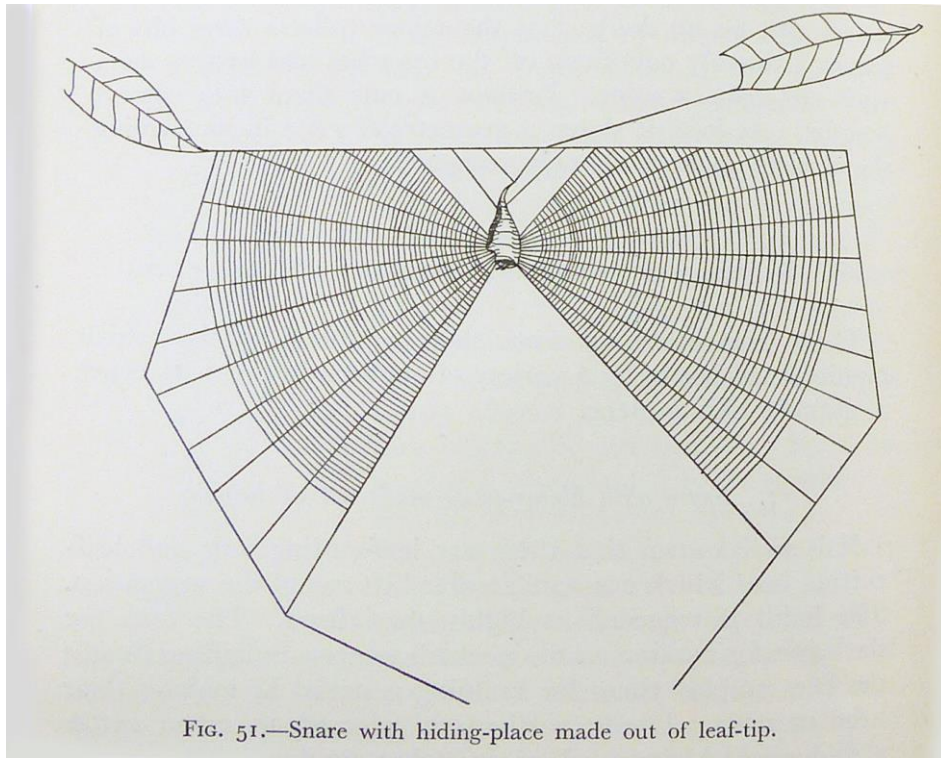
<https://www.naturepl.com/stock-photo-silver-argiope-spider-argiope-argentata-juvenile-on-web-showing-image01259497.html>

Vijfde en zesde voorbeeld

Figuur 51 laat een web van *Hingstepeira folisecens* zien; de spandraden zijn vastgemaakt aan de punten van bladeren, de spin zelf zit in een stukje opgerold blad in het midden van het web. Het merkwaardige van het web is dat het geen volledige cirkel vormt maar uit twee segmenten bestaat.

Fig 67 tenslotte geeft een voorbeeld van spinnen van de soort *Philoponella republicana* (synoniem: *Uloborus socialis*) die ware kolonies vormen. In een gemeenschappelijk web van tuidraden zijn een groot aantal wielwebben opgehangen, meestal in drie of vier lagen verdeeld.

Een toegift

Ik kan geen afscheid nemen van Hingston zonder een van zijn meer opmerkelijke ontdekkingen te vermelden. Tijdens de Himalaya expeditie van 1924 ontdekte hij op 6700m hoogte springspin, die later de wetenschappelijke naam *Euphrys omnisuperstes* ('boven allen staand') kreeg. Een absoluut hoogterecord voor een dier dat je nog met het blote oog kon zien. Hingston kon niet zien waar ze van leefden, en onderstelde toen – nogal onwaarschijnlijk – dat ze op elkaar jaagden. Later ontdekte de bioloog Lawrence Swan in 1954, tijdens een andere Himalayaexpeditie, dat ze joegen op springstaarten (*Collembola*), zeer kleine bodembewonende diertjes (als regel onder 1 mm).

Bovendien bleek dat deze soort ook al eens op lagere hoogte was verzameld, door T.G. Longstaff (1875—1964) in 1922 op 5000 m. Zelfs nog lager werd het spinnetje wel aangetroffen.